

Hem>Rättsliga åtgärder>EU:s och medlemsländernas rättssystem>Nationella domstolsväsen

Nationella domstolsväsen

Italien

Här hittar du en översikt över rättssystemet i Italien.

Rättssystemets uppbyggnad – domstolsväsen

Det italienska rättssystemet bygger på lagfästa författningsregler.

Domarnas och de allmänna åklagarnas verksamhet sköts av domarkårens medlemmar. Den administrativa verksamheten sköts av justitieministeriet.

Rättssystemets verksamhet kan delas in i följande områden:

Allmänna tvistemål och brottmål.

Förvaltning.

Revision.

Militära frågor.

Skattefrågor.

De regionala förvaltningsdomstolarna ("tribunali amministrativi regionali") och Italiens högsta förvaltningsdomstol ("consiglio di stato") är behöriga domstolar i förvaltningsfrågor.

Revisionsrätten ("corte dei conti") är behörig domstol i revisionsfrågor. Revisionsrättens allmänna åklagare finns i samma domstol.

Provins- och distriktsnämnderna är behöriga i skattefrågor.

Militärdomstolarna har behörighet i mål som rör militära förhållanden. Systemet omfattar militära appellationsdomstolar, övervakningsdomstolar, åklagare vid militärdomstolarna, allmänna åklagare vid de militära appellationsdomstolarna och allmänna åklagare vid kassationsdomstolen.

Allmänna tvistemål och brottmål avgörs av de allmänna domstolarna. Det finns två olika typer av domare: ordinarie domare och domare som arbetar för allmänna åklagarmyndigheten. De senare arbetar som utredare.

Domstolsförvaltning

Enligt författningen är det justitieministeriet som har ansvar för förvaltningen av domstolarna på grund av ministeriets speciella funktion, roll och förbindelse med domarkåren.

Efter en mycket omfattande offentlig granskning utses domarna till behörighetsområden i enlighet med deras egna önskemål. Domarna kan inte utses, befordras, avskedas, förflyttas eller straffas utan att ärendet först granskas av domarkårens högsta råd ("consiglio superiore della magistratura") i enlighet med speciella skyddsgarantier.

Alla ärenden som rör domare måste bedömas av detta råd, vilket skyddar domarnas självständighet och status.

Italiens president är även ordförande för domarkårens högsta råd.

Justitieministeriet sköter sin administrativa och organisatoriska verksamhet på två plan:

Inom huvuddepartementen (dipartimenti), huvudsakligen i Rom men även vid lokala avdelningar för speciella behörighetsområden.

Inom de olika domstolarna.

Den administrativa verksamheten ansvarar även för den personal som arbetar inom rättssystemet.

Domstolarnas (och de allmänna åklagarämbetenas) högsta chefer är

en överdomare som är ansvarig för domarkåren och har sista ordet när det gäller administrativa beslut,

en domstolsdirektör ("dirigente") som arbetar med organisationen av de tjänster som domarkåren tillhandahåller och med intern hjälp till domarna och åklagarna. Domstolsdirektören har den högsta ställningen av administrationspersonalen.

Typer av domstolar – kort beskrivning

Domstolarna delas in enligt följande:

Första instans

Fredsdomare ("giudici di pace") är domare med hedersuppdrag (dvs. inte yrkesdomare). De behandlar mindre tvistemål och brottmål.

Underrätter ("tribunali") handlägger allvarigare brottmål.

Övervakningsbyrån ("ufficio di sorveglianza") handlägger ärenden som rör verkställighet av påföljder (frågor om fångar, fällande domar osv.).

Ungdomsdomstolar ("tribunale per i minorenni").

Andra instans

Om man vill överklaga på faktiska eller rättsliga grunder vänder man sig till följande domstolar:

Appellationsdomstolar ("corte d'appello").

Övervakningsdomstolar ("tribunale di sorveglianza") – domstolar i andra instans (och första instans i vissa speciella frågor) som handlägger frågor om verkställighet av påföljder.

Tredje instans

Överklagande till högsta instans:

Högsta domstolen ("corte suprema di cassazione") – har allmän behörighet och är sista instans.

Inom huvuddomstolarna finns det även specialavdelningar. Det finns ett slags brottmålsdomstol ("corte d'assise") som består av två yrkesdomare och sex jurymedlemmar. Jurymedlemmarna är utvalda medborgare som tjänstgör under en kort tid för samarbete med och som företrädare för olika samhällssektorer. De här domstolarna dömer i mål om grova brott (mord, grovt överfall och liknande).

Åklagarfunktioner:

Allmänna åklagare vid första instansen ("procuratore della repubblica presso il tribunale") och biträdande åklagare ("sostituti procuratori").

Riksåklagare vid andra instansen ("procuratore generale presso la corte d'appello") och biträdande åklagare ("sostituti procuratori generali").

Riksåklagare vid högsta domstolen ("procuratore generale presso la corte di cassazione") och biträdande åklagare ("sostituti procuratori generali").

I Italien är allmänna åklagare yrkesdomare som utövar sitt arbete under domstolschefens tillsyn. Denna hierarki gäller endast för de allmänna åklagarna.

Domstolshierarki

	Domsrätt i tvistemål	Domsrätt i brottmål	Domsrätt i ungdomsbrott	Domsrätt i brottmål
1:a instansen	Fredsdomare	Fredsdomare	Ungdomsdomstol	Brottmålsdomstol
2:a instansen	Underrätt	Underrätt	Specialiserad avdelning	Brottmålsdomstol
	Appellationsdomstol	Appellationsdomstol	vid appellationsdomstolen	
Lagöverträdelse	Högsta domstolen (eller kassationsdomstolen)	Högsta domstolen (eller kassationsdomstolen)	Högsta domstolen (eller kassationsdomstolen)	Högsta domstolen (eller kassationsdomstolen)

Rättsdatabaser

[Italienska justitieministeriets](#) webbplats innehåller information om domarkåren, justitieministeriet och olika organs behörigheter och kontaktuppgifter.

[Domarkårens högsta råd](#) ("consiglio superiore della magistratura") har en webbplats med information om Italiens rättssystem på italienska, engelska och franska.

Båda webbplatserna är kostnadsfria.

Senaste uppdatering: 18/01/2022

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.